



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23.12.2014
Sayı: 1610

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kocaeli, Körfez başta olmak üzere ülkemizdeki limanların mevcut durumlarının ve sorunlarının tespit edilmesi, konuyla ilgili gerekli incelemelerin yapılması adına, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını arz ve talep ederiz. 01.12.2014

Serferiye Tuncel
Kd M

Mehmet Hilal KAPLAN

Kocaeli Milletvekili

M-SERDAR SOYDAN
Gonakkele mv

İhsan ÇİÇEK
İstanbul mv

Osman Zeynep
Antalya

2/5

Değer SAFAK
Niğde

Alanya

Haydar Akar
Kocaeli mv

Namık Hacıoğlu
Balıkesir mv

Mevlüt Budun
Hatay mv

Haluk Eyyuboğlu
İstanbul mv

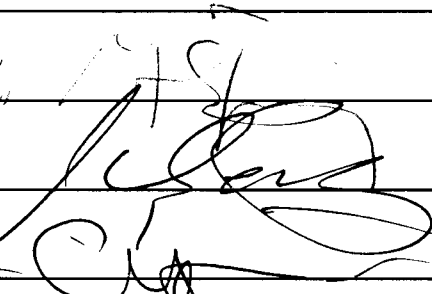
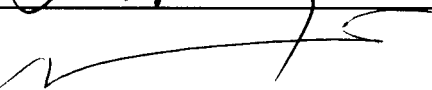
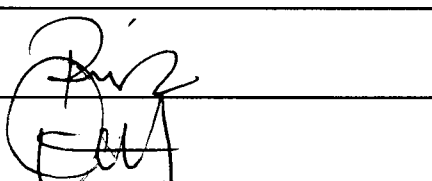
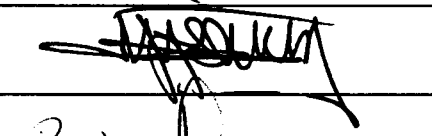
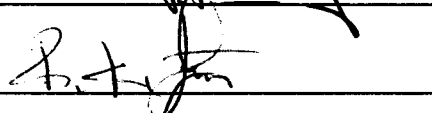
Muhammed 1516
Erzurum mv

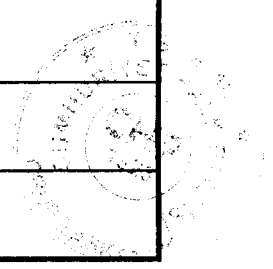
Gürküt KARAR
Antalya mv

F.AT

M.AT

1610 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Ali ÖZGÜNDÜZ	İstanbul	
Canan YILMAZ	Tekirdağ	
İlhan DÜZGÜN	Polatlı	
Ayşe Nedret Akova	Balıkesir	
Ramiz TAPA	Anaazi	
Kadir-Eskim ÖZALP	157	
Ali SARIBAS	Çanakkale	
İhsan KALKAVAN	Samsun	
R. Kerim ÖZKAN	Burdur	



GEREKÇE

Ülkemizdeki limanların özelleştirilmesine 1997 yılında başlandı. O tarihten bugüne, ülkemizin en önemli limanlarında devlet kontrolü özelleştirme süreci nedeniyle azalırken, devredilen limanlarda da devlet kontrol edemez noktaya geldi. Bunun sonucu özelleştirmenin ve aşırı kar kazanma ihtiyacı nedeniyle bu limanlarda işçi sağlığı ve iş güvenliği göz ardı edilerek yeterli tedbirler alınamaz noktaya geldi. Dolayısıyla limanlardaki iş kazalarındaki sayıda büyük artış oldu.

Limanlar; kıyı güvenliği, ülkenin giriş kapısı olmaları ve iç bölgelerle bağlantıda sanayi ve ticaret açısından büyük önem taşır. Limanların özelleştirilmesiyle kamu açısından oluşacak maddi hasarların yanı sıra stratejik açıdan da devlet açısından büyük kayıplara neden olmaktadır. Başka bir deyişle devlet bu önemli alandan hem ekonomik açıdan hem stratejik açıdan mevcut rolünü özel sektöre devrediyor. Dolayısıyla kontrol ve işleyiş özel sektörde olmak durumunda kalıyor.

TÜİK verilerine göre Türkiye'nin uluslararası ticaret hacminin yaklaşık %85 ini deniz taşımacılığıyla yaptığı bilinmektedir. Dünya ticaretinde bu rakam %90 civarlarındadır.

8 bin 333 km kıyı şeridine sahip Türkiye'de 200 civarında liman ve iskele bulunuyor. Bunlardan 6 tanesi Türkiye Denizcilik İşletmeleri tarafından, 4'ü de Türkiye Devlet Demir Yolları tarafından işletiliyor.

Yük ve yolcu trafiği bakımından Türkiye'deki en işlek limanlar; İstanbul, Kocaeli, İzmir, Mersin, İskenderun ve Samsun'dur.

Avrupa Birliği resmi istatistik sitesi Eurostat'ın son açıklanan verilerine göre Türkiye, Avrupa ülkeleri içinde İngiltere, İtalya, Hollanda ve İspanya'dan sonra en fazla yük elleçleyen 5. ülke konumunda. Türkiye'yi sırasıyla Fransa, Almanya, Belçika ve Norveç takip ediyor.

Ülkemiz sanayisinin yoğunluğu Marmara bölgesinde toplanmış olmasından dolayı, sanayinin en yoğun olduğu Kocaeli ilinde 47 liman ve iskele bulunmaktadır. Kocaeli'nin Marmara denizine olan kıyı uzunluğunun 103 km olduğu göz önünde bulundurulduğunda, 2 km ye 1 liman düşmektedir. Benzer durumun tüm Marmara Denizine kıyıları olan Tekirdağ, Balıkesir, Yalova ve İstanbul içinde aynı olduğunu söylemek mümkündür.

Hızla artan liman sayısı, gelen yük gemileri, Marmara Denizi trafiğinde yoğunluk oluşturmakla kalmıyor çevreye vermiş oldukları kirlilik nedeniyle son 50 yıl içerisinde Marmara Denizinde 40 yakın balık türünü yok olmasına da sebep olmuştur. Bu durum bilim adamlarınca da tespit edilmiştir. Yine bilim adamlarının ifadesi doğrultusunda kirliliğin artması özellikle dip balıklarda ağır metallerin bulunduğu, bunların insanlar tarafından tüketilmesinin sakıncalı olduğu da ifade edilmektedir.

Bu hızlı gelişimle yeterli önlem alınmaz ise çevre kirliliği neticesi denizlerimizdeki ve limanlarımızdaki kirlilik kontrol edilemez duruma gelecektir. Bu kirlilik özellikle sanayileşmenin hızlı olduğu ve beraberinde yoğun nüfus artışının olduğu İzmit Körfezi, İstanbul, Marmara Denizi, Aliağa ve Mersin Liman ve İskenderun Limanlarında yoğun olarak görünmektedir. Uzmanların balıklar üzerinde yaptığı analizlerde kanser yapıcı özelliği olan cıva, kadmiyum, kurşun gibi ağır metallerin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Geçtiğimiz aylarda Kocaeli Körfezde havadan yaptığım incelemelerde, denizin üzerinde oksijen azlığı nedeniyle tek hücreli algler yer değiştirerek su yüzeyine çıkmaktadırlar. Bu renk değişikliği denizlerimizde oksijenin kalmadığına ve canlıların ölmekte olduğunu göstermektedir. İzmit körfezine yılda yaklaşık 3000-4000 gemi girmektedir. Bölgedeki sanayi kuruluşlarının atıklarının organik ve inorganik arıtmadan geçmemesi nedeniyle direk denize verilmektedir. İzmit körfezinde yaklaşık 2 milyon nüfusun yaşadığı Kocaeli kentinde, insanların denizle buluşması ne yazık ki mümkün olmamaktadır. Daha önceleri bağımsız birer liman ve iskele konumundaki bu alanlar şimdi bakanlığın yeni bir projesiyle tüm İzmit Körfezini "kıyı bütünlüğü" gerekçesiyle tek limana çevirmek istemektedir. Benzer durumun yarın İzmir, Mersin ve İskenderun Limanı içinde olacağı göz önüne alınırsa ve bu limanların özelleştirildiği gerçeği göz önünde bulundurulursa yaşanacak olan çevre kirliliğinden kim sorumlu olacaktır?

Türkiye'de birçok liman tesisi kentin merkezinde veya yakınında dar bir sahada hizmet veriyor, limandaki operasyonlardan kaynaklı kirlilik şehir yaşamını ve insanları olumsuz etkiliyor. Yaşanan veya yaşanması muhtemel çevre kaynaklı olumsuzlukların giderilmesi noktasında adımlar atılması gerekirken özelleştirilen limanlar denize dolgu yapılarak genişletilmekte, çevre kirlenilerek doğa katledilmektedir.

Toplum ve insan sağlığı başta olmak üzere, doğa ve çevre faktörleriyle beraber limanlarımızın özelleştirmeleriyle ilgili, eksi ve artı yönlerinin gündeme alınarak gerekli incelemelerin yapılması, konunun çok yönlü araştırılarak tespitlerin yapılması, gerekli önlemlerin alınması, yaşanan sorunların çözümü ve denizlerimizin korunması için; Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını arz ve talep ederiz.

